اخبار صحنه

مرز پرگهر در رادیو صدای آشنا

رادیو صدای آشنا با برنامه «مرز پرگهر» به معرفی جاذبه‌های طبیعی و گردشگری کشور به مخاطبان ایرانی مقیم آمریکا می‌پردازد. این برنامه کاری از گروه طرح و تولید حوزه آمریکا شبکه جهانی صدای آشنا است که بنا به اعلام سازندگان این برنامه به ایسنا، سعی دارد به معرفی جاذبه‌های طبیعی و گردشگری کشور ایران بپردازد و نقاطی را که برای ایرانیان خارج از کشور و حتی گهگاه برای خود ما ناآشناست، بشناساند. مکان‌هایی مثل هترک و افجه از منطقه لواسانات، غار کتله‌خور در زنجان و روستای گلوان در چالوس از جمله مناطقی بوده‌اند که تا به‌حال در این برنامه معرفی شده است و اغلب مکان‌هایی همچون آبشارها، رودخانه‌ها، غارها، روستاهایی ییلاقی، گونه‌های گیاهی و جانوری و آداب و رسوم مردمان ایران‌زمین در این برنامه مورد بررسی و معرفی قرار می‌گیرد. هدف کلی برنامه «مرز پرگهر» آشنایی هموطنان مقیم خارج از کشور با طبیعت و جاذبه‌های گردشگری ایران و همچنین تشویق و ترغیب آنان به دیدن نقاط بکر و زیبا، در صورت سفر به ایران است. این برنامه به تهیه‌کنندگی حسین نظر و اجرای زهرا بهروزی در روزهای شنبه و یکشنبه و در ساعت ۴ بامداد به وقت ایران، برابر با ساعت ۳۰ دقیقه بامداد به وقت گرینویچ پخش می‌شود. برنامه‌های شبکه جهانی صدای آشنا از طریق آدرس اینترنتی www.Sedaye ashna.ir و یا ماهواره هات‌برد، فرکانس ۱۲/۴۳۵، قطبیت افقی و سیمبل ریت ۲۷/۵۰۰ قابل دریافت است.

حسین پاکدل با شب‌های روشن

«شب‌های روشن» نام برنامه ترکیبی- زنده گروه تاریخ، ادب و هنر شبکه جهانی جام‌جم است که به‌مدت ۷۵ دقیقه و با محتوای هنری از کانال اروپا و آمریکا شبکه جهانی جام‌جم پخش می‌شود. این برنامه که به تهیه‌کنندگی مهرداد حجتی و اجرای حسین پاکدل تولید شده است با حضور هنرمندان برجسته در عرصه سینما، تئاتر، هنرهای تجسمی، خطاطی، نقاشی و موسیقی به انعکاس رویدادها و فعالیت‌های هنری آنان خواهد پرداخت. زمان پخش: دوشنبه‌ها ساعت ۲۳/۵۰ به وقت تهران و ۲۰/۳۰ به‌وقت گرینویچ از کانال اروپا/ دوشنبه‌ها ساعت ۸/۴۵ به وقت تهران و ۵/۱۵ به‌وقت گرینویچ از کانال آمریکا. «از خاک تا افلاک» دیگر برنامه تولیدی گروه تاریخ، ادب و هنر شبکه جهانی جام‌جم است که پخش آن از اردیبهشت ۸۵ شروع می‌شود. برنامه ادبی- هنری از خاک تا افلاک به تهیه‌کنندگی و اجرای رسول نجفیان در ۲۶ برنامه ۳۰ دقیقه‌ای تولید شده است. این برنامه که در قالب ترکیبی تهیه شده به مرور اشعار مولوی و تحلیل و تفسیر مفاهیم اجتماعی، اخلاقی و عرفانی مستتر در آن اشعار می‌پردازد. زمان پخش: جمعه‌ها ساعت ۵ به وقت تهران و ۱/۳۰ به وقت گرینویچ کانال آمریکا/ شنبه‌ها ساعت ۱۳ تهران و ۹/۳۰ گرینویچ کانال آسیا.

کتاب در رادیو تهران

همزمان با برگزاری نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، شبکه رادیویی فرهنگ به پوشش این رویداد هنری خواهد پرداخت. این نمایشگاه به مدت ۱۰ شب از سیزدهم اردیبهشت ساعت ۱۹ از برنامه هفت اقلیم به صورت زنده و مستقیم پوشش داده خواهد شد. بخش‌های مختلف این برنامه شامل معرفی جزءبه‌جزء بخش‌های مختلف نمایشگاه، اهتمام بیشتر به مقوله و اهداف برگزاری نمایشگاه، گفت‌وگو با مولفان، نویسندگان و فرهیختگان که کتاب را تهیه و تولید می‌کنند، انعکاس گزارش‌ها در طول روز از سوی گزارشگران از نمونه‌های مختلف و گفت‌وگو با صاحبنظران در سرای اهل قلم و مسئولان نمایشگاه خواهد بود.

افتتاح پایگاه اطلاع‌رسانی در رادیو ایران

با حضور مهندس تقدس‌نژاد معاون امور اداری و مالی سازمان صدا و سیما، مهندس افراسیابی معاون سازمان و رئیس سروش رسانه و دکتر حسن خجسته معاونت صدا پایگاه اطلاع‌رسانی در رادیو ایران افتتاح شد. مهندس تقدس‌نژاد در مراسم افتتاح پایگاه الکترونیک رادیو ایران گفت: دنیا به سمتی حرکت می‌کند که اینترنت جایگاه ویژه خود را در رسانه‌ها پیدا می‌کند و کم‌کم موضوعات جدیدی در سرفصل رسانه‌ای باز خواهد شد و صدا و سیما به عنوان رسانه ملی با گسترش سیستم‌های گوناگون این فناوری شاهد نتایج مثبت آن در همه بخش‌های سازمان است. معاون امور اداری و مالی سازمان صدا و سیما تبادل افکار میان مخاطبان و دست‌اندرکاران رادیو را سبب پیشرفت و گسترش این رسانه دانست و افزود: با توجه به جایگاه رادیو در میان مردم و ضرورت تعامل دوسویه با مخاطبان، این پایگاه و اصولاً فناوری اطلاعات نقش موثری در بهبود جایگاه این رسانه خواهد داشت. همچنین دکتر علی‌رضا نوری مدیر شبکه سراسری رادیو در گفت‌وگو با خبرنگار ما گفت: ایجاد پایگاه الکترونیک رادیو سراسری گام مهمی در ارتباط با مخاطبان و ایجاد عرصه مناسب برای ورود به رسانه دیجیتال است. مدیر رادیو ایران ادامه داد: در عرصه رسانه‌های نوین و استفاده از تجهیزات و فناوری‌های جدید در عرصه تولید محتوای نرم‌افزاری ضرورت استفاده از ابزارهای جدید کاملاً مشخص است و با آغاز فعالیت این پایگاه فرصت مناسبی برای آمادگی همکاران در ورود به رسانه دیجیتال و ارتباط دوسویه با مخاطبان فراهم می‌شود. وی با اشاره به فعالیت‌های رادیو سراسری در بخش فناوری‌های نوین گفت: با رویه ایجاد شده در آینده‌ای نزدیک پا را از این نیز فراتر می‌گذاریم و حضور خودمان را در اینترنت به عنوان رادیویی ملی و سراسری تثبیت خواهیم کرد و در نسخه‌های آینده شاهد شکل‌گیری فعالیت‌های جدیدی مثل رادیوهای اینترنتی در این مجموعه خواهیم بود.

گزارشی از برنامه روی خط جوانی از رادیو جوان

طنز کمی تا قسمتی شیرین تر از فلسفه است

زهرا محمدی

گاهی اوقات ما حق داریم وسط اتاقمان دراز بکشیم و به موسیقی‌ای که هیچ یک از اهالی خانه آن را دوست ندارند گوش فرا دهیم و به هیچ فکر کنیم و هیچ نگران و دلواپس چیزی نباشیم اما گاهی اوقات...

موج اف‌ام. ردیف ۸۸/۱. شبکه جوان. عصرها ۶ الی ۸. پیچ رادیو را اگر بچرخانی، صدای آشنایی را می‌شنوی که می‌گوید: «میون این همه حرف این همه سروصدا این همه بگو مگو این همه برو بیا یه صدا یه صدای آشنا صدای من صدای تو صدای ما روی خط جوانی.»

اهالی ساختمان جدید رادیو بیش از ۱۰ ماه است که هر روز حول و حوش ساعت ۲ بعدازظهر جماعتی جوان را می‌بینند که ساکت و سر به زیر قدم به اتاق شماره ۳۴ واقع در طبقه دوم این ساختمان می‌گذارند و در حالی که اصلاً به قاموس چهره‌های آرام آنها نمی‌آید، در فضایی کاملاً اکتیو و پرسروصدا همرا با هیجانی که با هرچه نزدیک شدن به زمان پخش برنامه لحظه به لحظه به آن افزوده می‌شود شروع به ساخت برنامه‌ای می‌کنند که باید راس ساعت ۶ عصر به مدت ۲ ساعت و به صورت زنده از این شبکه پخش گردد. گروهی که در بین بچه‌های شبکه جوان و حتی سایر شبکه‌های رادیویی با نام برنامه خود شناخته می‌شوند گروه «روی خط جوانی...» است.

از دو سال پیش که با برنامه «ما دانشجوییم» و «کاملاً جوانانه» وارد رادیو شدند، مخاطبان زیادی را با رادیو آشتی دادند. به گواهی بسیاری خط قرمزهای رادیو را کمی تا حدود زیادی آن‌طرف‌تر بردند و گزارش‌ها، متن‌ها، موسیقی‌ها و آنونس‌هایی روی آنتن فرستادند که کمتر کسی فکر می‌کرد، روزی بشود آنها را از رسانه ملی آن هم رادیویی که بعضی برنامه‌هایش هنوز در حال و هوای دهه سی و چهل سیر می‌کنند، بشنود. اما مهدی زری‌باف معتقد است، هنوز تا رسیدن به ایده‌هایشان راه زیادی دارند: «دلم می‌خواهد مردم زنگ بزنند، انتقاد کنند. تایید و تشکر مردم به بچه‌ها روحیه می‌دهد و آنها را به ادامه کار امیدوار می‌کند، اما کیفیت برنامه را انتقادهای خوب بالا می‌برد.» جشنواره بین‌المللی رادیویی در زیباکنار تا یکی دو هفته دیگر برگزار می‌شود و طبق اعلام هیات داوران بچه‌های «روی خط جوانی» در سه چهار بخش انتخاب شدند: بهترین شورای نویسندگان، بهترین سردبیری، بهترین اجرا و بهترین تهیه‌کنندگی.

۱۴ نویسنده، ۲ گوینده، ۱ سردبیر، ۱ تهیه‌کننده، ۳ گزارشگر، ۱ ادیتور و ۱ مسئول هماهنگی... با میانگین سنی ۲۵ سال و هر روز از شنبه تا چهارشنبه، حدود ۴ ساعت با کار گروهی یک برنامه ۲ ساعته می‌فرستند روی آنتن به سرپرستی مهدی زری‌باف، او که به قول یکی از نویسنده‌ها: «تمامی اعضای گروه را رسماً آرزو به دل گذاشت تا کتابی نخوانده، موسیقی نشنیده، فیلمی ندیده، یا نقدی نگفته را به او معرفی کنند»، ۳۰ساله است و مهندس منابع طبیعی از ۲۳ سالگی تدریس را شروع کرده و با نوشتن نقدهای سینمایی قدم به مطبوعات گذاشته. از سال ۷۹ به عنوان کارشناس و سپس مدرس نویسندگی قدم در رادیو گذاشته و همکاری خود را با رادیو جوان و باشگاه رادیویی جوان آغاز کرده و بعدها با استفاده از شاگردان همین کلاس‌ها و نیز دعوت از چند نفر از طنزنویسان جوان و مستعد روزنامه‌های کشور تیم نویسندگان برنامه‌های «ما دانشجوییم»، «کاملاً جوانانه» و «روی خط جوانی» را تشکیل داد. آگاهان او را در تمام طول مدت ساخت و پخش برنامه در حال جنب‌وجوش، ارائه ایده به نویسندگان و گزارشگران برنامه، نوشتن برای برنامه و یا مطالعه نوشته‌های اعضا دیده‌اند.

سردبیر برنامه درباره تشکیل گروه می‌گوید: «این بچه‌ها منتخبین هنرجویان کلاس‌های آموزش نویسندگی در باشگاه رادیویی جوان هستند که از دو سال پیش فعالیت خودشان را در قالب برنامه «ما دانشجوییم» شروع کردند و بعد از آن هم برنامه کاملاً جوانانه را تولید کرده و در حال حاضر هم برنامه «روی خط جوانی» را می‌سازند... زری‌باف معتقد است که پشتوانه ادبی، هنری‌ای که بچه‌های گروه دارند و کلاس‌های نویسندگی که گذرانده‌اند روی کار آنها تاثیر داشته: «من فکر می‌کنم بچه‌ها در این کلاس‌ها با ویژگی‌های یک متن رسانه‌ای آشنا شدند و به اهمیت متن در برنامه‌های رادیویی پی بردند. می‌دانید تاثیر متن در برنامه‌هایی که اساسش بر طنز و شوخ‌طبعی نهاده شده بسیار مهم است و مثل نقشه برای یک ساختمان می‌ماند. با یک نقشه اشتباه حتی با بهترین مهندسی هم نمی‌توان ساختمانی درست بنا کرد. با یک متن قوی و اجرای ضعیف می‌توان برنامه‌های متوسط ساخت اما این کار با یک متن ضعیف با بهترین اجراها هم ممکن نیست.»

بچه‌های «روی خط جوانی» بعد از نه ماه جلسه و بحث و دوندگی برای فراهم کردن مقدمات کار تصمیم گرفتند، رویکرد کلی برنامه‌شان این باشد که با زبان طنز و از زاویه دید یک جوان مسائل مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و هنری جامعه را بیان و نقد کنند. زری‌باف به عنوان برنامه‌ریز و رهبر گروه زبان طنز را انتخاب کرده، زیرا «طنز یکی از اصول مهم و ارکان مسلم هنر است. تا آنجا که بعضی حرف‌ها را تنها باید در این قالب گنجاند و بهترین و بیشترین تاثیر را هم باید از آن انتظار داشت.» مهمترین ویژگی یک طنز رادیویی از نظر مهدی زری‌باف ایجاز، نکته‌پردازی و پرهیز از اطناب است. در واقع هر چه ایجاز بیشتر رعایت شود ضرباهنگ متن تندتر خواهد بود و ضربه طنز شدیدتر است، در نتیجه تاثیر بیشتر خواهد شد. به نظر سردبیر روی خط مخاطب امروز دیگر مخاطب دهه طلایی رادیو، یعنی پنجاه سال پیش نیست. او مطالب خنده‌دار زیادی شنیده، خوانده و دیده. بنابراین ما دیگر حق نداریم چون می‌خواهیم یک موضوع بامزه‌ای را تعریف کنیم، چنددقیقه‌ای درباره موضوعات دیگر حرف بزنیم یا قضیه را طولانی کنیم، این کار مخاطب را خسته می‌کند. یکی از بخش‌های شنیدنی برنامه «روی خط جوانی» که با استقبال زیادی روبه‌رو شده و حتی به گفت‌وگوی نمایندگان کمیسیون فرهنگی مجلس هم کشیده شده، طنزهای سیاسی آن است. سردبیر و نویسندگان روی خط جوانی تعریف خاص خودشان را از طنز سیاسی دارند و در نوشته‌هایشان هم سعی می‌کنند به این تعریف برسند. زری‌باف مهمترین ویژگی طنز سیاسی را شیوه طنزپردازی آن می‌داند: «طنزپردازی که طنز سیاسی کار می‌کند از مخاطب می‌خواهد که به آن موضوع و مسئله‌ای که مطرح می‌کند بخندد و این را القا کند که آن مشکل حقیر و ناتوان است. اما طنزپرداز فقط وانمود می‌کند که دشمن حقیر است. فقط وانمود می‌کند که کافی است که بر او بخندیم و قبلاً شکستش داده‌ایم و در اغلب موارد طنزپرداز غمگینانه می‌داند که دشمن طرف مبارزه‌اش بسیار خطرناک و سهمگین است. بگذارید مثال بزنم. در اساطیر یونان فوئه بوس الهه نور از بالا بر پیتون الهه تاریکی تیری پرتاب می‌کند؛ یعنی تیری از بالا به پایین پرتاب می‌کند. طنزپرداز هم همین کار را می‌کند با این تفاوت که این تیر از پایین به بالاست. الهه تاریکی هنوز نمرده، چون الهه نور هنوز تیری در کمان ندارد که به حد کافی تیزرو باشد. در واقع طنز یک پیروزی اخلاقی است که یک پیروزی مادی کم دارد و طنزپردازی که طنز سیاسی کار می‌کند، برای بیان خشم خود از خنده استفاده می‌کند، اما این خنده سطحی نیست، برای تفریح نیست. این خنده بغض‌آلود و از سر درد است.» مهدی زری‌باف حرف‌هایش را با جمله‌ای از دکتر شریعتی تمام می‌کند و می‌رود که گزارش ادیت شده گزارشگر را گوش کند: «امروز به گونه‌ای دیگر هم می‌خندیم، این گونه خندیدن یکی از عزیزترین کشف‌های انسانیت معاصر است و آن نه سخن گفتن از آنچه خنده‌ناک است بلکه خنده‌ناک سخن گفتن است از آنچه سخت غم‌انگیز است.»

به این ظاهر آرام و محجوب نمی‌خورد که این همه نویسنده و گزارشگر را هدایت کند و همه آتش‌هایی که در برنامه به پا می‌شود زیر سرش باشد. نیره غدیری یکی از نویسنده‌های گروه می‌گوید که اگر تا دو سه ساعت دیگر هم مهمان ما باشی نظرت عوض می‌شود چون: «تا ساعت سه و نیم و بعد جلسه سئوال همه چیز روبه‌راه است و هوا آفتابی است. از چهار به بعد کمی ابری می‌شود و بعد و رعد و برق می‌زند و سردبیر همه ما را تکست و گزارش می‌بیند، تکست‌ها و گزارش‌ها خوب نیست، باید دوباره نوشته و گرفته شود. وقت کم است، ولوم صدای سردبیر بلند و بلند و بلندتر می‌شود تا اینکه بالاخره دکتر هاید مستر جکیل می‌شود و ما هر روز افتخار تماشای این صحنه را داریم.» زری‌باف سردبیر سختگیری است، اشک خیلی از بچه‌های گروه را درآورده است. «قبول دارم فشار زیادی روی بچه‌هاست، اما واکنش‌های مردم خستگی‌ها رو از تن بچه‌ها درمی‌آورد.»

به نظر زری‌باف برنامه‌ساز رادیو بیشتر از هرچیز باید روی زبان تسلط داشته باشد، چرا که با انتخاب زبان درست می‌توان هر موضوعی را مطرح کرد: «اصل قضیه زبان است. زبان روی سر همه چیز سوار است. شما درباره هر موضوعی که فکرش را بکنید از خطوط قرمز تا حتی مسائل کاملاً شخصی افراد می‌توانید، بنویسید ولی اینکه چطور می‌خواهید با این موضوع روبه‌رو شوید و اینکه چطور این موضوع را پرداخت می‌کنید و چه لحنی به کار می‌برید، مهم است. شما با این زبانی که به کار می‌برید، با مخاطبتان ارتباط برقرار می‌کنید و او شما را و موضوعی را که درباره آن می‌نویسید، از طریق این زبانی که به کار می‌برید می‌شناسد.» زری‌باف یکی از علت‌های موفقیت برنامه‌اش را انتخاب درست سوژه‌ها و شناخت مخاطب می‌داند: «فکر کنم این مسئله بیشتر به این برمی‌گردد که موضوع‌یابی ما اغلب مطابق با مقتضای حال شنونده بوده. ما همیشه این سئوال را از خودمان می‌پرسیم که شنونده برنامه ما کیست؟ از چه قشری است؟ از چه میزان دانش و آگاهی برخوردار است؟ اهل کجاست؟ و در آن ساعتی که برنامه ما پخش می‌شود او عموماً چه اوضاع و احوال روحی دارد و الان به چه دلیلی باید برنامه ما را گوش کند؟ و البته در کنار این مسئله باید به زبان ویژه برنامه هم اشاره کنم. زبان ساده و نزدیک به زبان مردم الفاظی است که عموم مردم از آن استفاده می‌کنند.

راس ساعت ۱۴/۳۰ جلسه طرح سئوال برنامه شروع می‌شود. «سئوال برنامه مثل تیتر اول روزنامه مهم است، چون این مهمترین راهی است که از طریق آن می‌توانیم مخاطبمان را در تلاش گروهی که برای تهیه برنامه و تولید معنا و اندیشه از طریق آن داریم سهیم کنیم.» نیره غدیری یکی از نویسنده‌های گروه است که باید در نهایت سئوالی که انتخاب می‌شود را در قالب متن‌های کوتاه برای اعلام در بخش‌های مختلف برنامه تنظیم کند: «بعد از بحث و گفت‌وگو درباره کلی موضوع بی‌ربط و باربط که با بچه‌ها در نهایت سر یک سئوال برنامه به توافق رسیدیم من سئوال را پرداخت می‌کنم یعنی زمینه طرح هرچه بهتر آن را فراهم می‌کنم.»

حالا شنونده‌های زیادی هستند که ۶ تا ۸ عصرهایشان را با صدای فرشید منافی می‌گذرانند و مهمترین ویژگی فرشید صداقتش است و توانایی‌ای که در اجرای متن‌های مختلف برنامه دارد. به نظر خودش، مهمترین جمله‌ای که تا حالا در رادیو گفته است همان جمله‌ای است که هر روز آخر برنامه می‌گوید: «دوستتون دارم، دوستتون داریم، قربون همه‌تون.» تا حالا همه حرف‌هایی که دوست داشته بگوید گفته است: من هر چی دوست داشتم گفتم. یک روز موضوعمان عشق بود و من خیلی با حرارت گفتم: «عاشقتونم» حتی این را هم گفتم. تا حالا برای من اتفاق نیفتاده که به خاطر گفتن عبارت یا کلمه خاصی توبیخ بشوم، درست است بی‌کله می‌روم اما می‌دانم چه می‌گویم. به خاطر نیامدن سر برنامه یا دیر آمدن توبیخ شدم اما برای اجرا نه. به نظر فرشید منافی گوینده هم یک آدم است که مثل بقیه دارد در این جامعه زندگی می‌کند. مردم، زبان و ادبیاتی را که هر روز با آن صحبت می‌کنند و نیازهایشان را می‌دانند پس دیگر ضرورتی ندارد وقتی پشت میکروفن می‌رود نقش بازی کند، فقط شعر و جمله‌های سنگین ادبی بخواند و نصیحت کند: «گوینده باید قابلیت‌های مختلفی داشته باشد. اجرایی که من در برنامه روی خط جوانی انجام می‌دهم از نظر اساتید گویندگی اوت و کاملاً از رده خارج است. این به خاطر این است که ذهنیت‌ها، ذهنیت کلاسیک است، قدیمی است و باید تغییر کند.»

شیرین حسن‌پور تهیه‌کننده برنامه است: او در این‌باره می‌گوید: «خیلی از افراد تصور بسیار مادی‌ای از عنوان تهیه‌کننده دارند در حالی که تهیه‌کننده رادیو کاملاً متفاوت از تهیه‌کننده سینما یا حتی تلویزیون است. در رادیو پول آخرین گزینه است که تهیه‌کننده با آن سر و کار دارد. شاید بهتر باشد تهیه‌کننده را معادل کارگردان هنری در تلویزیون بدانیم. برای من به عنوان تهیه‌کننده برنامه روی خط جوانی، شناخت مخاطب جوانم خیلی مهم است. چون موسیقی، ریتم و قالب برنامه باید متناسب با نیاز و سلیقه این مخاطب طراحی و اجرا بشود.»

نویسنده‌های جوان بیست و یکی دوساله، شیرین حسن‌پور را مادر گروه می‌دانند. حسن‌پور می‌گوید: «برنامه روی خط جوانی خاطرات تلخ و شیرین زیادی دارد، درست مثل خود زندگی خیلی از بچه‌های گروه مجردند و من این وسط نقش مادر را دارم. در این مدت اینقدر با بچه‌ها صمیمی شدم که هر شب وقتی برنامه تمام می‌شود و از هم جدا می‌شویم آرزو می‌کنم همه جوان‌های روی خط خوشبخت بشوند. برنامه که تمام می‌شود، در حالی که سرم اندازه یک متکا شده باید به مغزم فشار بیاورم که به دنبال پسرم کجا باید بروم؟ خانه خاله یا مادربزرگ یا منزل خودمان. گاهی اوقات هم شاد از رفتنم خبر می‌دهند که عجله نکن تا ده شب شیفت داری.»

فرشید منافی به بچه‌ها می‌گوید که اگر می‌خواهید متنتان خوب اجرا شود مثل او بنویسید. منظورش محمدحسین روانبخش است. روانبخش ۳۲ سالی سن دارد و ریاضی خوانده است. کار مطبوعاتی را از سال ۷۵ با روزنامه سلام شروع کرده و طنزنویسی را از سال۷۹ به صورت حرفه‌ای با مطبوعات آغاز کرده است و غیر از یک دوره کوتاه همکاری با رادیو جوان در سال ۸۱ که به نظر خودش قابل چشم‌پوشی است، روی خط جوانی را می‌توان اولین و جدی‌ترین همکاری او با رادیو دانست.

محمدحسین روانبخش طنز را اینگونه تعریف می‌کند: «اسدالله امرایی کتابی دارد به نام «شوکران شیرین» که گردآوری مجموعه‌ای از داستان‌های طنز جهان است، عنوان این کتاب بهترین تعریف برای طنز است؛ یعنی طنز در وضعیت ایده‌آلش عین فلسفه مرحوم مغفور سقراط است که مفید فایده برای بشریت است ولی برای خود او به سرکشیدن شوکران منجر شد البته واضح و مبرهن است که طنز کمی تا قسمتی شیرین‌تر از فلسفه است و این شیرینی حتی به شوکرانی که نصیب طنزنویس می‌شود، هم سرایت می‌کند. ذکر این نکته هم بد نیست که دلیل کنار هم قرار دادن فلسفه و طنز از این بابت است که طنز جدی گرفته شود و متاسفانه اشتباه بعضی‌ها که خیال می‌کنند طنز همان جوک، هزل و هجو است تکرار نشود.» روانبخش جالب‌ترین سوژه‌ای که در برنامه روی خط به آن پرداخته شده را سوژه مرگ می‌داند چون: اولاً شخصاً خود من ارادت خاصی به این سوژه دارم و بیشتر از هر چیز دیگری دوست دارم در این مورد طنز بنویسم، ثانیاً فکر می‌کنم، نوشتن و اجرای برنامه در این مورد از نگاهی جوانانه ابتکار خوبی بود. بچه‌های گروه، روانبخش را جزء پیشکسوتان گروه می‌دانند. وقتی از او درباره انتقادش به برنامه روی خط می‌پرسم، می‌گوید: «به نظر من به برنامه انتقادات مختلفی می‌توان داشت، اما لزوماً این انتقادات به گروه برنمی‌گردد. بسیاری از انتقادات مربوط به محدوده‌ای است که خارج از حیطه اختیارات بیست و چند جوان مشغول به فعالیت در این برنامه است و البته بعضی انتقادات هم ارتباط با بچه‌ها پیدا می‌کند که من فعلاً حوصله تشریح آن را ندارم.» مجتبی امیری یکی از ذهن‌های خطرناک گروه و از مشاوران سردبیر برنامه معتقد است که: «متاسفانه یا خوشبختانه بعد از چندین ماه کار طنز به این نتیجه رسیدم که هرچند طنز ممکن است تعریف واحدی داشته باشد، اما قطعاً برداشت واحدی از آن نمی‌شود و به تعداد طنزنویسان عالم برداشت از طنز وجود دارد، ما هم در این برنامه تمام تلاشمان این بوده که برداشتی تازه از طنز را در متون خود پیاده کنیم که حداقل مورد توافق شمار خیل بیشتری از عموم مردم و اهالی فن باشد.» اگر برنامه روی خط را گوش داده‌اید حتماً به تغییر ناگهانی زبان وسط برنامه و پخش اخبار و گزارش‌های ماهواره به زبان انگلیسی عادت کرده‌اید. مهسا رضوی مسئول انتخاب اخبار جدیدی از شبکه‌های ماهواره و بعد ترجمه و آماده کردن آنها برای پخش است. او معتقد است: «در علم ارتباطات هر رسانه‌ای جایگاه و ویژگی‌های خاص خودش را دارد. رادیو نمی‌تواند مانند روزنامه‌ها و مجله‌ها گزارش عمیق، تحلیلی و مفصل بنویسد. رادیو در انتخاب واژه و زبان محدودیت زیادی دارد، اما در عوض متن رادیو دیگر به صفحه‌بندی و چاپ نیاز دارد و هر مطلب یا خبری می‌تواند با فاصله چند دقیقه از تولیدش در اختیار مخاطب گذاشته شود. هدف اصلی ما در آیتم «قبل از کیوسک» این است که اخبار مهم داخلی و خارجی را از شبکه‌های ماهواره‌ای سایت‌های اینترنتی دریافت و ترجمه کنیم و روی آنتن بفرستیم. این یکی از باارزش‌ترین امکاناتی است که رادیو در اختیار خبرنگار می‌گذارد که متاسفانه ما آن‌طور که باید از آن استفاده نمی‌کنیم.»

به نظر رضوی طنز حقیقی یک اتفاق است. نه یک اتفاق ساده بلکه یک اتفاق بزرگ و ستودنی. طنز حقیقی درست در آن لحظه‌ای اتفاق می‌افتد که ما در حالی که داریم از صمیم قلب به حرفی یا تصویری می‌خندیم، در اوج خنده، در یک بزنگاه، یک آن، ناگهان متوجه می‌شویم که داریم به خودمان می‌خندیم. مثلاً دنیای کوچک دن کامیلو دنیای کوچک همه ماست و هر کس در هر کجای دنیا وقتی کتاب را می‌خواند و به ماجراهای کشیش و کمونیست می‌خندد در واقع ناگهان متوجه می‌شود که دارد به خودش و تاریخش می‌خندد.

زنگ هفتم یکی از آیتم‌های جذاب برنامه است. مرضیه خواجه‌محمود جلسات علنی مجلس را ضبط می‌کند و بعد لحظه‌های جالب و ناب گفت‌وگوهای نمایندگان، اعتراض‌ها، اخطارها و خلاصه همه حرف‌های زنگ هفتم را آماده پخش می‌کند. زنگ هفتم مدتی به خاطر بعضی اعتراض‌ها متوقف شد، تا اینکه پس از کلی تلاش ثمر داد و آیتم دوباره راه‌اندازی شد. مرضیه خواجه‌محمود می‌گوید: «ما قصد توهین به کسی را نداریم و همه چیز را از زاویه‌دید یک جوان آگاه امروزی نگاه می‌کنیم. به نظر ما کسی که نماینده مجلس شده، باید بداند که تمام حرف‌ها و رفتارها و تصمیماتش زیر ذره‌بین جوان‌ها است و باید پاسخگو باشد.»

یکی از موفقیت‌های برنامه «روی خط جوانی» را باید در اجرای خوب مجری آن دانست. حالا شنونده‌های زیادی هستند که عصرهای خود را با صدای فرشید منافی و زهره هاشمی می‌گذرانند.

زهره هاشمی گوینده فعالی است که از رادیو مشهد شروع کرده، یازده سال است در رادیو و تلویزیون کار می‌کند، گاهی به عنوان دستیار تهیه گاهی گزارشگر و ادیتور و بیشتر اوقات به عنوان مجری در برنامه‌ها. اما میان همه برنامه‌هایی که در این یازده سال کار کرده برنامه روی خط جوانی را متفاوت از همه تجربه‌هایش می‌داند. به نظر زهره هاشمی یکی از بخش‌های جذاب و خلاقانه برنامه روی خط آیتم اذان است که به شیوه‌ای جدید پخش می‌شود. این آیتم را حامد جوادزاده تهیه می‌کند. راحله پورزارع که مناجات قبل و بعد از اذان را می‌نویسد، می‌گوید: «همیشه به نحوه پرداخت آیتم‌های قبل و بعد از اذان در رادیو و تلویزیون اعتراض داشتیم و فکر می‌کردیم می‌شود به گونه‌ای متفاوت و با تاثیرگذاری بیشتری کار کرد. ما در برنامه می‌خواهیم با یک نگاه نو و با یک قالب بدیع به مسائل مذهبی و ارزش‌های دینی بپردازیم، البته اعتراف می‌کنم این کار سختی است و محدودیت زیادی سر راهمان وجود دارد. ما سعی خودمان را کرده‌ایم اما اینکه چقدر موفق بوده‌ایم، نمی‌دانم.» یکی از نویسنده‌های برنامه موسی حسینی است که آیتم محرم ۲۰۰۶ درباره ایام ماه محرم و آیتم او درباره روزهای انتخابات سر و صدای زیادی به پاکرد. موسی حسینی هم مثل روانبخش بیرون از رادیو مشغله‌های زیادی دارد و معمولاً مطالبش را فکس می‌کند، وقت تهیه گزارش هم حضور نداشت. قرار شد یادداشتی بنویسد که نوشت یا به دست من نرسید.

یکی از بخش‌های برنامه «برای خودم برای خودت» است. نیره غدیری در توضیح آیتمش می‌گوید: «برای خودم برای خودت آیتمی است که من در هر برنامه متناسب با موضوع اجتماعی فرهنگی یا سیاسی روز یا موضوع برنامه نامه‌ای به رهبر می‌نویسم و در آن به نمایندگی از همه جوانان ایران خواسته‌ها، نیازها و مشکلات جوانان ایرانی را مطرح می‌کنم. قبل از نوشتن هر نامه روزنامه‌ها را مرور می‌کنم و تا آنجا که بتوانم سعی می‌کنم در جریان مسائل روز و مخصوصاً مشکلات و دغدغه‌های جوانان باشم و آن را از طریق نامه‌ام منتقل کنم.»

روی خط جوانی محصول تلاش جمعی بچه‌های زیادی است که فرصت نشد با تک‌تک آنها صحبت کنم. قرار شد مجتبی امیری مختصر و مفید یادی از بچه‌های دست‌اندرکار برنامه کند و این نوشته پایانی از او است:

قرار بر این است که قاسم پورمحمد اورنگی، مجتبی امیری، مریم دلجو و نرگس فتحی نوشتن شروع برنامه را عهده‌دار باشند. یعنی صحبت‌هایی را که در ابتدای هر برنامه گویندگان برنامه عنوان می‌کنند؛ جملاتی که باید تیز، شاداب، کوتاه، دارای بار طنز و محتوای فاخر باشد و در عین حال نشان‌دهنده خط‌مشی و سیاست برنامه در هر روز و موارد مطرح شده در آن روز باشد. شاید کسی باور نکند همان هفت هشت دقیقه برنامه نتیجه دو ساعت کار مشترک فکری چهارتا نویسنده است!

اعظم حبیبی، حامد جوادزاده و هانیه جوادی‌منش گزارشگران برنامه هر روز با سه رویکرد مختلف نسبت به موضوعات برنامه گزارش رادیویی تهیه می‌کنند. گزارش‌های سیاسی‌ای که عمدتاً درباره موضوعات روز ایران و جهان تهیه می‌شود کار حامد است، حالا صدایش برای خیلی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی شناخته شده است. او سعی می‌کند هر روز با توجه به موضوع برنامه و یا آخرین و مهمترین اخبار روز کشور و جهان با نمایندگان مردم صحبت کرده و آنها را به چالش بکشد. اعظم حبیبی و جوادی‌منش نیز با رویکردی اجتماعی گزارش‌هایی متناسب با موضوع برنامه ارائه می‌دهند؛ گزارش‌هایی جسورانه، تند و البته تیز و گزنده. هادی معیری‌نژاد و موسی حسینی‌راوندی همان طنزنویسان جوان و مستعد جراید هستند. ان‌شاءالله که در بالا به آنها اشاره شد. ضمن اینکه در کنار اینها علی ضیا نیز که خود قبلاً از شنوندگان برنامه در کاشان بوده و سپس به واسطه آشنایی با روزبه نوری از همانجا به ارسال متون عرفانی خود اقدام می‌کند نیز از نویسندگان برنامه است، دوستانی که حضور فیزیکی آنان در برنامه کمتر از دیگران است اما هر روز اقدام به ارسال مطالب خود می‌نمایند حفظهم‌الله متونهم. گذشت زمان لحظه‌به‌لحظه نوید استرس و فشار بیشتر کاری را برای نویسندگان به همراه دارد.

رضا بحرالعلوم و آزاده شبابی مسئولین ادیت و هماهنگی برنامه هستند که مرتباً در حال ادیت کردن نوارهای گزارش و یا تماس با نویسندگان و مسئولینی هستند که قرار است در برنامه با آنها ارتباط تلفنی برقرار شود.

خلاصه گزارش

۱ - دنیای کوچک دن کامیلو دنیای کوچک همه ماست و هرکس در هر کجای دنیا وقتی کتاب را می‌خواند و به ماجراهای کشیش و کمونیست می‌خندد در واقع ناگهان متوجه می‌شود که دارد به خودش و تاریخش می‌خندد.

۲ - یکی از بخش‌های جذاب و خلاقانه برنامه روی خط آیتم اذان است که به شیوه‌ای جدید پخش می‌شود.

۳ - یکی از بخش‌های برنامه «برای خودم برای خودت» است. نیره غدیری در توضیح آیتمش می‌گوید: «برای خودم برای خودت آیتمی است که من در هر برنامه متناسب با موضوع اجتماعی فرهنگی یا سیاسی روز یا موضوع برنامه نامه‌ای به رهبر می‌نویسم و در آن به نمایندگی از همه جوانان ایران خواسته‌ها، نیازها و مشکلات جوانان ایرانی را مطرح می‌کنم.

ایستگاه شخصی

قمر در